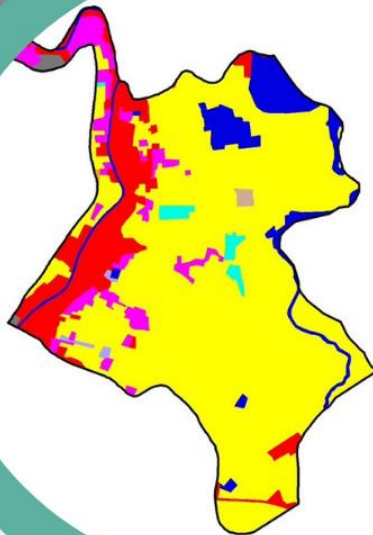

แผนการใช้ที่ดิน ตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง

สถานีพัฒนาที่ดินอ่างทอง
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1
กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กันยายน 2567

คำนำ

การจัดทำแผนการใช้ที่ดิน ดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 72 (1) ที่ได้บัญญัติให้มีการวางแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยแผนการใช้ที่ดินตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง ได้นำแนวคิดของ FAO และ UNEP มาปรับใช้คือ ความเหมาะสมทางกายภาพ ความเหมาะสมทางเศรษฐกิจ การยอมรับจากสังคม การสร้างความยั่งยืนให้สิ่งแวดล้อม และเสนอทางเลือกการใช้ที่ดิน ร่วมกับวิธีการที่จำเป็นอื่นๆ เช่น กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal: PRA) การประเมินคุณภาพที่ดิน เป็นต้น

สถานีพัฒนาที่ดินอ่างทอง ร่วมกับ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 และกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน ในการดำเนินงานวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล โดยพิจารณาภาพรวมของสภาพปัญหาในด้านต่างๆทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลนำไปสู่การวางแผนการใช้ที่ดินที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) ในการระบุปัญหาความต้องการของเกษตรกรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนี้ สถานีพัฒนาที่ดินอ่างทอง ได้จัดทำแผนกิจกรรม/โครงการ เพื่อขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดินให้เป็นรูปธรรมเพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นมีการใช้ที่ดินอย่างถูกต้องเหมาะสม รักษาสภาพแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรในชุมชน ให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

สถานีพัฒนาที่ดินอ่างทอง

กันยายน 2567

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญ (ต่อ)	ค
สารบัญตาราง	ง
สารบัญรูป	จ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความสำคัญของการวางแผนการใช้ที่ดิน.....	1-1
1.2 หลักการและเหตุผล.....	1-1
1.3 วัตถุประสงค์.....	1-1
1.4 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน.....	1-1
1.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน.....	1-2
1.6 วิสัยทัศน์ของตำบล.....	1-3
บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป	
2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต.....	2-1
2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง.....	2-3
2.3 สภาพภูมิประเทศ.....	2-3
2.4 สภาพภูมิอากาศ.....	2-3
2.5 สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบัน.....	2-5
2.6 สภาพเศรษฐกิจและสังคม.....	2-9
บทที่ 3 สถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติ	
3.1 ทรัพยากรป่าไม้.....	3-1
3.2 ทรัพยากรน้ำ.....	3-1
3.3 ทรัพยากรดิน.....	3-2

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal: PRA)

- 4.1 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA).....4-1
- 4.2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน.....4-5

บทที่ 5 การประเมินคุณภาพที่ดิน

- 5.1 หลักการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพ.....5-1
- 5.2 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบล.....5-2
- 5.3 ระดับความเหมาะสมของที่ดิน.....5-2

บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน

- 6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล.....6-1
- 6.2 แผนการใช้ที่ดิน.....6-2

บทที่ 7 การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน

- 7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน7-1
- 7.2 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2568.....7-1
- 7.3 กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น.....7-2
- 7.4 ความต้องการของชุมชน7-2

เอกสารอ้างอิง

ฉ

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ปี พ.ศ.2536-2565).....	2-4
2-2 สภาพการใช้ที่ดินตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง.....	2-6
2-3 จำนวนประชากรและครัวเรือนตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง ปี 2566.....	2-9
2-4 จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง ปี2566.....	2-10
2-5 รายได้-รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือนตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง ปี 2566.....	2-11
3-1 สมบัติดินตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง.....	3-3
5-1 ตัวอย่างการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพของประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน.....	5-2
5-2 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของดินตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง.....	5-3
6-1 เขตการใช้ที่ดินตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง.....	6-4
7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตเกษตรกรรมที่จะดำเนินการ ในปีงบประมาณ 2567-2571.....	7-3
7-2 สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน.....	7-5
7-3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง แผน 5 ปี (พ.ศ. 2568-2572).....	7-6

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
1-1 ขั้นตอนการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล.....	1-3
2-1 แผนที่ที่ตั้งและอาณาเขตตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง.....	2-2
2-2 กราฟสมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร ปี พ.ศ. 2536-2565.....	2-5
2-3 แผนที่สภาพการใช้ที่ดินตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง.....	2-8
3-1 แผนที่ทรัพยากรดินตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง.....	3-4
4-1 การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง.....	4-4
4-2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบันของตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง.....	4-5
6-1 แผนที่เขตการใช้ที่ดินตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง.....	6-5

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของการวางแผนการใช้ที่ดิน

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 72 รัฐพึงดำเนินการเกี่ยวกับที่ดิน ทรัพยากรน้ำ และพลังงาน ดังต่อไปนี้

(1)วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศ ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และศักยภาพของที่ดินตามหลักการอย่างยั่งยืน

1.2 หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันกรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการวางแผนการใช้ที่ดินระดับประเทศเรียบร้อยแล้ว ซึ่งเป็นการวางกรอบเชิงนโยบายมุ่งเน้นการพัฒนาด้านการเกษตรให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนและในขณะเดียวกันต้องอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควบคู่กับการรักษาคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม แต่ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินในระดับพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและรักษาฐานการผลิตด้านทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนตลอดห่วงโซ่อุปทาน แผนการใช้ที่ดินระดับตำบลจึงถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานดังกล่าว

ทั้งนี้กรมพัฒนาที่ดินได้จัดทำแผนปฏิบัติการราชการกรมพัฒนาที่ดินระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ “เป็นองค์กรอัจฉริยะทางดิน เพื่อขับเคลื่อนการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม 15 ล้านไร่ ภายในปี 2570” ซึ่งในส่วนของประเด็นในการพัฒนาที่ 2 บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินด้วยชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง (High Value Dataset) ซึ่งมีเป้าหมาย คือ การนำชุดดินที่มีมูลค่าสูงไปใช้ในการบริหารจัดการทางการเกษตร ในส่วนของตัวชี้วัด ซึ่งบริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินบนพื้นฐานของชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ร้อยละ 100 กลยุทธ์ที่ 2 ยุทธศาสตร์แผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติ ได้กำหนดให้ร้อยละของแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลที่จัดทำแล้วเสร็จทั่วประเทศ ภายใน ปี 2570 (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80) เป็นตัวชี้วัดหนึ่งของกลยุทธ์ดังกล่าว

1.3 วัตถุประสงค์

1.3.1 เพื่อรักษาเสถียรภาพของทรัพยากรให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนภายใต้การพัฒนาด้านต่าง ๆ ของตำบล

1.3.2 เพื่อให้การใช้ที่ดินมีผลตอบแทนสูงสุดต่อหน่วยเนื้อที่อย่างยั่งยืน

1.3.3 เพื่อให้เกิดการกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้น และอยู่บนหลักการของโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio – Circular – Green Economy: BCG Model)

1.4 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน

1.4.1 ระยะเวลา 1 ตุลาคม 2566–30 กันยายน 2567

1.4.2 สถานที่ ตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง

1.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.5.1 รวบรวมข้อมูลปฐมภูมิและทรัพยากร ประกอบด้วย

1) ด้านกายภาพ ได้แก่ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ภูมิอากาศ สภาพการใช้ที่ดิน เขตป่าไม้ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี

2) ด้านเศรษฐกิจและสังคม เช่น การถือครองที่ดิน ลักษณะทางเศรษฐกิจของตำบล จำนวนประชากร เป็นต้น

3) ด้านนโยบายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 ยุทธศาสตร์ภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลตำบลหรือ องค์การบริหารส่วนตำบล

1.5.2 จัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA) เพื่อรับฟังความคิดเห็น ประเด็นปัญหา ความต้องการด้านต่าง ๆ ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและเกษตรกรในตำบล

1.5.3 ประเมินคุณภาพของที่ดินของพืชเศรษฐกิจหลักและพืชทางเลือกที่มีมูลค่าของตำบล

1.5.4 สังเคราะห์ข้อมูลจากข้อ 1.5.1 ถึง 1.5.3 เพื่อใช้ประกอบการวางแผนการใช้ที่ดิน

1.5.5 กำหนด (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

1.5.6 รับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อ (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้น

1.5.7 ปรับปรุง (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินเพื่อจัดทำแผนการใช้ที่ดินฉบับสมบูรณ์

1.5.8 นำแผนการใช้ที่ดินเข้าสู่คณะกรรมการวิชาการของเขตฯ เพื่อตรวจสอบความครบถ้วน/สมบูรณ์ของเนื้อหาและองค์ประกอบ

1.5.9 เผยแพร่แผนการใช้ที่ดินเพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประกอบด้วย

1) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น นำแผนการใช้ที่ดินที่จัดทำขึ้นไปประกอบการจัดทำแผนการพัฒนาของตำบล เพื่อนำไปสู่การของงบประมาณที่มีความสอดคล้องกับศักยภาพด้านการผลิตและสภาพของทรัพยากรของตำบล

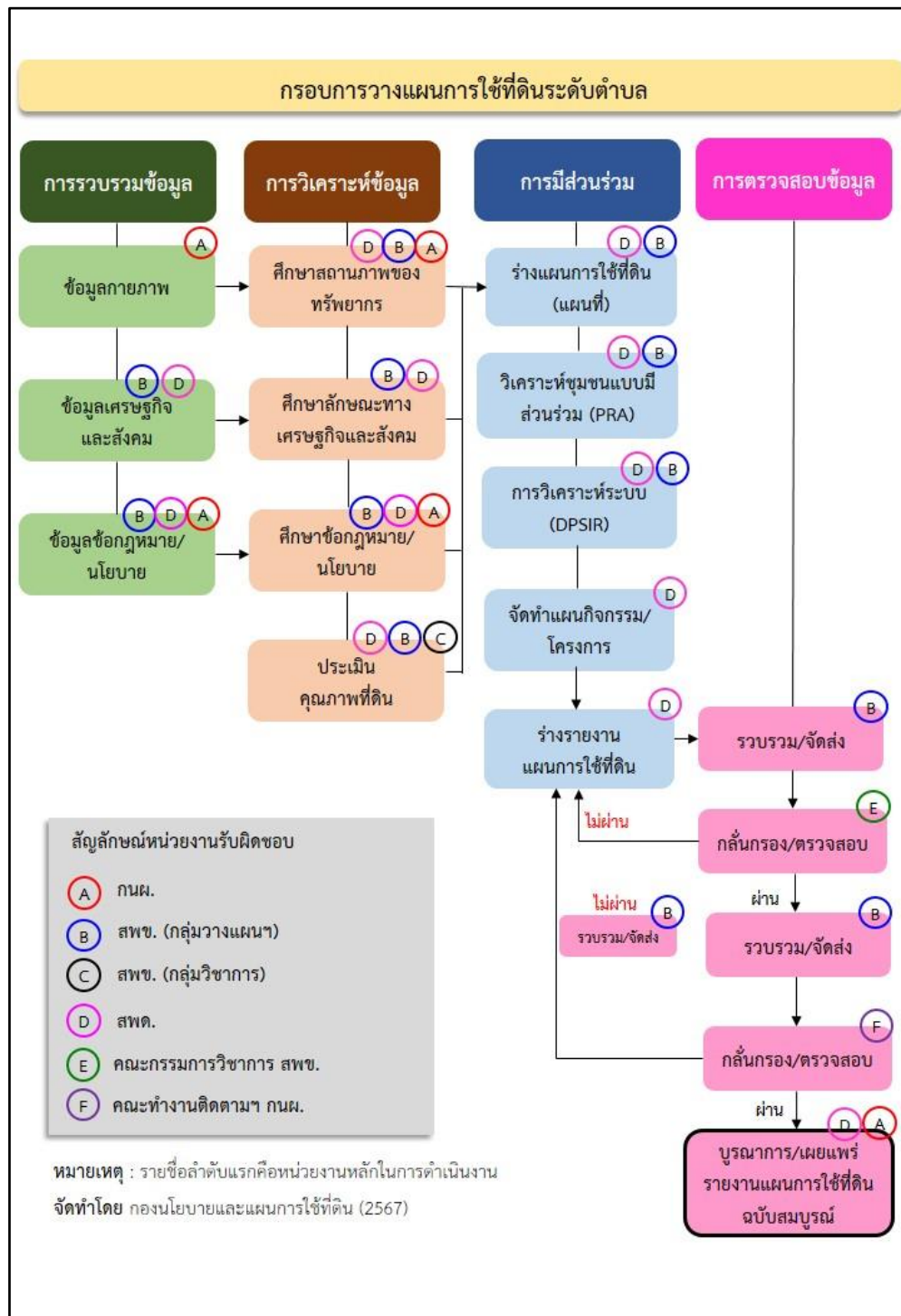
2) กรมพัฒนาที่ดิน โดยสถานีพัฒนาที่ดินอ่างทอง กำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นในแต่ละเขตและสามารถใช้ประกอบการของบประมาณในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับ

3) หน่วยงานราชการอื่น ๆ สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นในแต่ละเขต

จากขั้นตอนที่กล่าวข้างต้น สามารถจัดทำกรอบการวางแผนการใช้ที่ดินระดับแสดงดังรูปที่ 1-1

1.6 วิสัยทัศน์ของตำบล

ร่วมคิด ร่วมทำ นำความเจริญสู่สายทอง” เน้นการมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วนและทุกระดับ เพื่อนำพาไปสู่ท้องถิ่นที่มีความเจริญอย่างยั่งยืน (องค์การบริหารส่วนตำบลสายทอง, 2566)

รูปที่ 1-1 กรอบการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

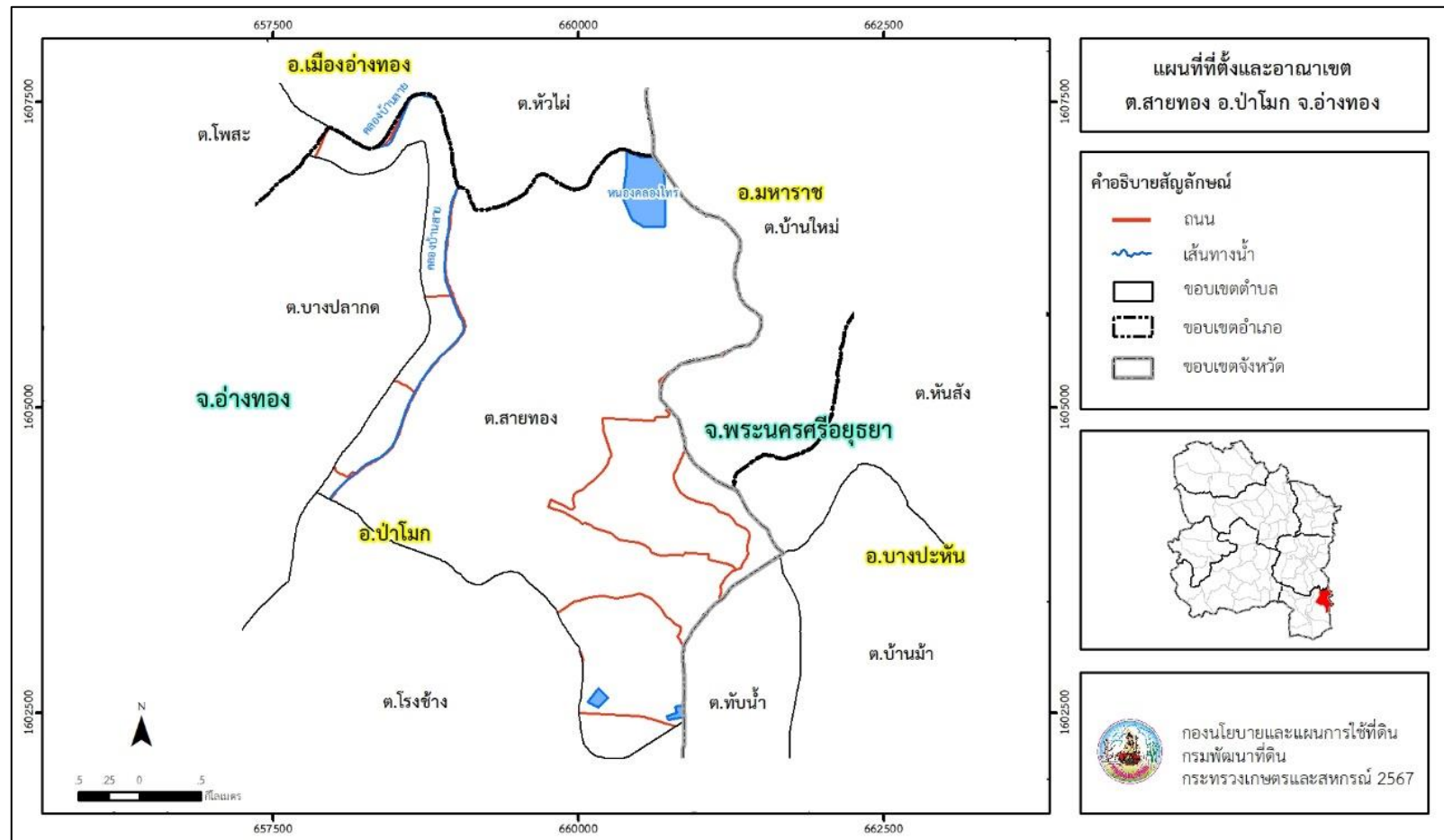
บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของอำเภอป่าโมก มีพื้นที่ประมาณ 10.45 ตารางกิโลเมตร หรือ 6,532 ไร่ โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้ (รูปที่ 2-1)

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลโพสะ ตำบลหัวไผ่ อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลโรงช้าง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง ตำบลทับน้ำ ตำบลบ้านม้า อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลบ้านใหม่ อำเภอมหาราช ตำบลหันสัง อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลบางปลากด อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง

แผนการใช้ที่ดินตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง

รูปที่ 2-1 แผนที่ตั้งและอาณาเขตตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง

2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง

ตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง แบ่งส่วนการปกครองออกเป็น 8 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านพายทอง

หมู่ที่ 5 บ้านคลองคะเชนทร์

หมู่ที่ 2 บ้านคลองพุดซา

หมู่ที่ 6 บ้านคลองยายนวล

หมู่ที่ 3 บ้านท่าควาย

หมู่ที่ 7 บ้านหัวไผ่

หมู่ที่ 4 บ้านบางหูละเือก

หมู่ที่ 8 บ้านพายทอง

2.3 สภาพภูมิประเทศ

ลักษณะพื้นที่ทั่วไปส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ เป็นส่วนหนึ่งของลุ่มน้ำเจ้าพระยา มีแหล่งน้ำที่สำคัญ เช่น หนองคลองไทร คลองบ้านสาย

2.4 สภาพภูมิอากาศ

จากการศึกษาสถิติภูมิอากาศคาบ 30 ปี พ.ศ.2537-2566 พบว่า ตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง มีรายละเอียดดังนี้

2.4.1 อุณหภูมิ

มีอุณหภูมิโดยเฉลี่ยทั้งปี 28.4 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 36.7 องศาเซลเซียส ในเดือนเมษายน และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 20.2 องศาเซลเซียส ในเดือนมกราคม

2.4.2 ปริมาณน้ำฝน

มีปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี 1,083.0 มิลลิเมตร มีฝนตกประมาณ 105 วัน เดือนที่มีฝนตกมากที่สุด ในเดือนกันยายน มีปริมาณฝน 233.4 มิลลิเมตร และมีฝนตกประมาณ 17 วัน

2.4.3 สมดุลน้ำเพื่อการเกษตร

จากข้อมูลสถิติภูมิอากาศในคาบ 30 ปี พ.ศ.2537-2566 ณ สถานีตรวจอากาศ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้นำมาวิเคราะห์สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หาช่วงฤดูกาลเพาะปลูกพืช ตลอดจนช่วงระยะเวลาที่พืชเสี่ยงต่อการขาดน้ำ ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ คือ ปริมาณน้ำฝน และศักยภาพการคายระเหยน้ำอ้างอิง (ETO) ซึ่งคำนวณด้วยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0 โดยใช้สมการ Penman-Monteith สามารถสรุปสมดุลของน้ำเพื่อการเกษตรในเขตอาศัยน้ำฝนได้ดังนี้

ช่วงที่เหมาะสมต่อการปลูกพืช เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่า 0.5 การระเหยจากผิวดิน และการคายน้ำของพืช เป็นช่วงที่ดินมีความชุ่มชื้นพอเหมาะต่อการเพาะปลูกพืช ซึ่งช่วงนี้เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนเมษายนถึงต้นเดือนพฤษภาคม

ช่วงที่มีน้ำมากเกินไป เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่าการระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช ซึ่งช่วงนี้เริ่มตั้งแต่กลางเดือนมิถุนายนถึงปลายเดือนตุลาคม

ช่วงขาดน้ำ เป็นช่วงฤดูแล้งที่ค่าปริมาณน้ำฝนน้อยกว่าค่า 0.5 การระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช ซึ่งพืชอาจเสียหายจากการขาดแคลนน้ำได้ ซึ่งช่วงนี้เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนเมษายน (ตารางที่ 2-1 และรูปที่ 2-2)

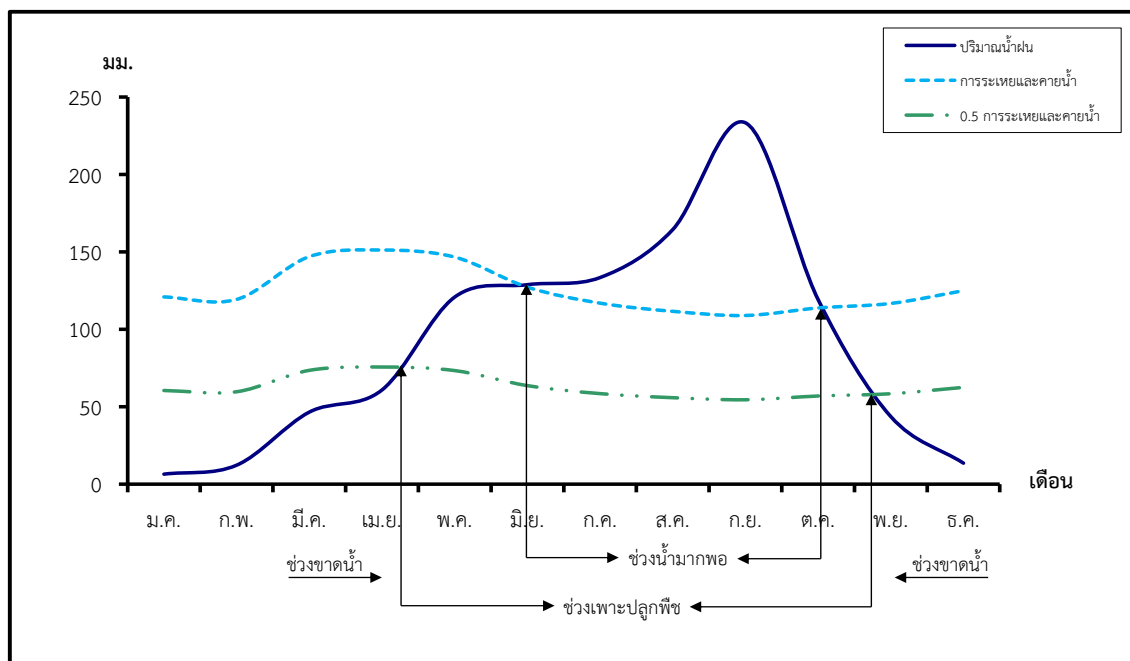
ตารางที่ 2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศจังหวัดพระนครศรีอยุธยา¹

เดือน	อุณหภูมิ (°ซ)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	จำนวนวันที่ฝนตก (วัน)	ศักยภาพการคายระเหยน้ำ ² (มม.)	ปริมาณฝนใช้การ ² (มม.)
	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย					
ม.ค.	20.2	32.9	26.1	68.0	6.4	1.1	120.9	6.3
ก.พ.	22.3	34.6	27.9	70.0	12.2	1.4	119.3	12.0
มี.ค.	24.3	35.9	29.5	72.0	46.5	4.3	146.9	43.0
เม.ย.	25.0	36.7	30.2	73.0	60.8	6.1	151.2	54.9
พ.ค.	25.1	36.0	30.1	75.0	120.8	12.8	146.6	97.5
มิ.ย.	24.7	35.0	29.5	77.0	128.8	13.4	127.2	102.3
ก.ค.	24.5	34.1	28.9	78.0	133.4	14.8	116.9	104.9
ส.ค.	24.2	33.7	28.7	80.0	164.4	16.0	111.6	121.2
ก.ย.	24.1	33.2	28.3	83.0	233.4	17.8	108.9	146.2
ต.ค.	23.7	33.1	28.1	81.0	119.2	12.2	113.8	96.5
พ.ย.	22.3	33.1	27.4	75.0	43.6	4.4	116.7	40.6
ธ.ค.	20.5	32.4	26.1	68.0	13.5	1.3	124.9	13.2
เฉลี่ย	23.4	34.2	28.4	75.0	-	-	-	-
รวม	-	-	-	-	1,083.0	105.6	1,504.9	838.6

หมายเหตุ : ¹เป็นสถานีตรวจอากาศที่ใกล้พื้นที่ตำบลมากที่สุด

²จากการคำนวณโดยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา (2567)

รูปที่ 2-2 กราฟสมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร ปี พ.ศ. 2536-2565 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.5 สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบัน

สภาพการใช้ที่ดินตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง ซึ่งสำรวจโดยกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน (2567) ประกอบด้วยประเภทการใช้ที่ดินต่างๆ ดังนี้

2.5.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 813 ไร่ หรือร้อยละ 12.44 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ หมู่บ้านบนพื้นราบ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ เป็นต้น

2.5.2 พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ 5,199 ไร่ หรือร้อยละ 79.59 ของพื้นที่ตำบลประกอบด้วย การใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่างๆ ดังต่อไปนี้

1) พื้นที่เกษตรผสมผสาน มีเนื้อที่ 21 ไร่ หรือร้อยละ 0.32 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

2) พื้นที่นา มีเนื้อที่ 4,705 ไร่ หรือร้อยละ 72.03 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ นาข้าว นาไร่ และนาข้าว+มันเทศ

3) พืชไร่ มีเนื้อที่ 5 ไร่ หรือร้อยละ 0.08 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ มันเทศ

4) ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 21 ไร่ หรือร้อยละ 0.32 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ยูคาลิปตัส

5) ไม้ผล มีเนื้อที่ 374 ไร่ หรือร้อยละ 5.72 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ กัลย ไม้ผลผสม และมะม่วง/กัลย เป็นต้น

6) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 73 ไร่ หรือร้อยละ 1.12 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ สถานที่เพาะเลี้ยงปลา และสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง

แผนการใช้ที่ดินตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง

2.5.3 พื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 489 ไร่ หรือร้อยละ 7.49 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ อ่างเก็บน้ำคลองชลประทาน และบ่อน้ำในไร่นา

2.5.4 พื้นที่เบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ 31 ไร่ หรือร้อยละ 0.48 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ บ่อทราย และทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ

ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-2 และรูปที่ 2-3

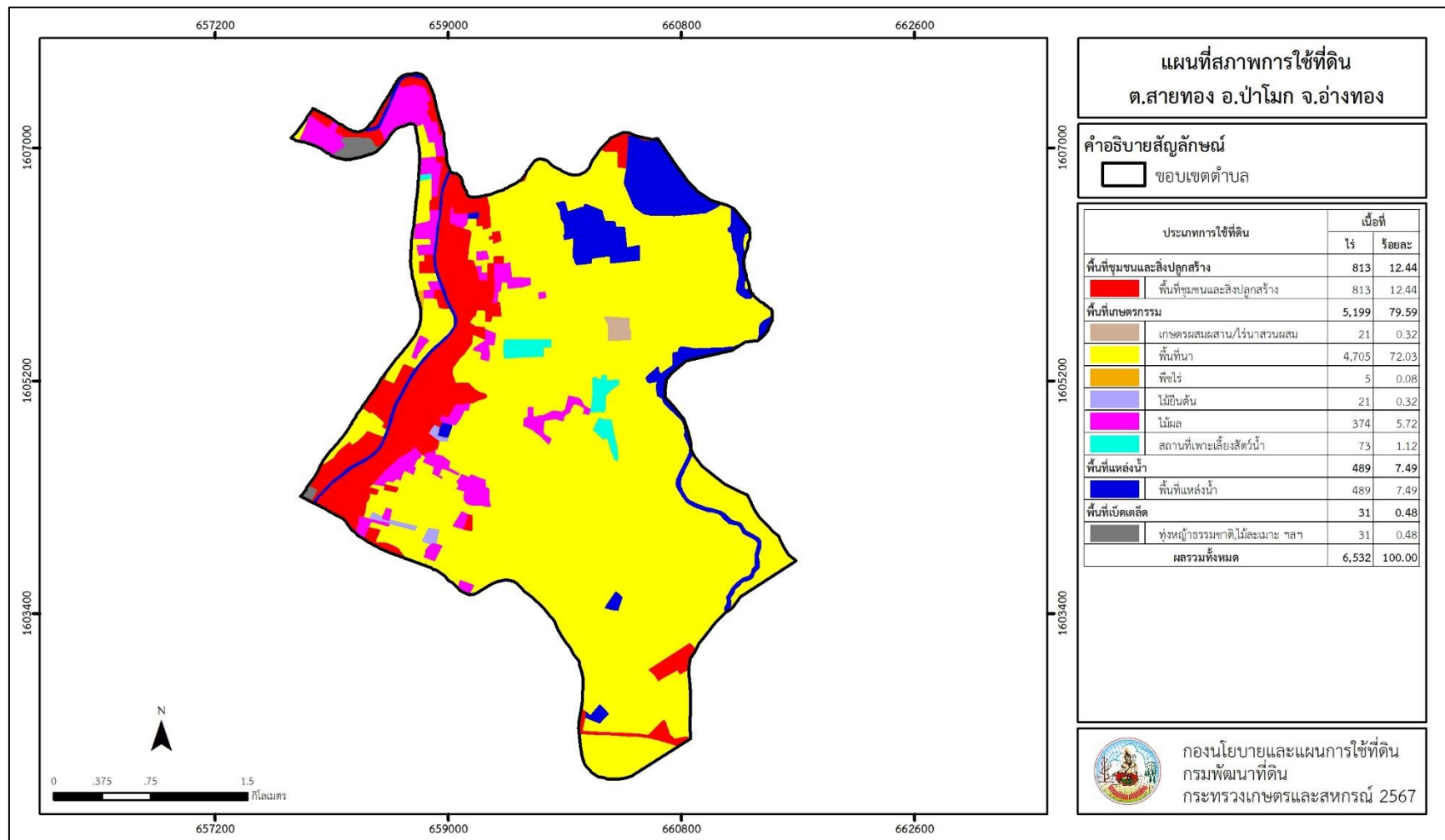
ตารางที่ 2-2 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง

หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	813	12.44
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	634	9.71
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	102	1.56
U405	ถนน	31	0.47
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	46	0.70
A	พื้นที่เกษตรกรรม	5,199	79.59
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	21	0.32
A100	นาไร่	41	0.63
A101	นาข้าว	4,663	71.39
A101+A219	นาข้าว+มันเทศ	1	0.01
A219	มันเทศ	5	0.08
A304	ยูคาลิปตัส	21	0.32
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	25	0.38
A401	ไม้ผลผสม	83	1.27
A405	มะพร้าว	22	0.34
A407	มะม่วง	59	0.90
A407/A411	มะม่วง/กล้วย	61	0.93
A411	กล้วย	123	1.88
A422	มะนาว	1	0.02
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	3	0.05
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	70	1.07

M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	31	0.48
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	5	0.08
M303	บ่อทราย	26	0.40
W	พื้นที่แหล่งน้ำ	489	7.49
W201	อ่างเก็บน้ำ	282	4.32
W202	บ่อน้ำในไร่นา	25	0.38
W203	คลองชลประทาน	182	2.79
ผลรวมทั้งหมด		6,532	100.00

แผนการใช้ที่ดินตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง

รูปที่ 2-3 แผนที่สภาพการใช้ที่ดินตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง

2.6 สภาพเศรษฐกิจและสังคม

2.6.1 ประชากร

จากหลักฐานทะเบียนราษฎรของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ปี 2566 พบว่า ประชากรที่อาศัยในพื้นที่ตำบลสายทอง มีประชากรรวม 3,123 คน แยกเป็นชาย 1,457 คน เป็นหญิง 1,666 คน ความหนาแน่นโดยเฉลี่ย 298.82 คนต่อตารางกิโลเมตร มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 1,158 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนเกษตรที่มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 309 ครัวเรือน หรือร้อยละ 26.68 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด และเป็นครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ ครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 849 ครัวเรือน หรือร้อยละ 73.32 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-3 และตารางที่ 2-4

ตารางที่ 2-3 จำนวนประชากรและครัวเรือน ตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง ปี 2566

ตำบล/หมู่บ้าน	จำนวน (ครัวเรือน)	จำนวนประชากร (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม
ตำบลสายทอง	1,158	1,457	1,666	3,123
หมู่ที่ 1 พายทอง	132	123	129	252
หมู่ที่ 2 คลองพุดซา	146	197	215	412
หมู่ที่ 3 ท่าควาย	146	180	237	417
หมู่ที่ 4 บางหูกะเชือก	182	206	252	458
หมู่ที่ 5 คลองคะเชนทร์	237	329	386	715
หมู่ที่ 6 คลองยายนวล	130	158	168	326
หมู่ที่ 7 หัวไผ่	111	158	151	309
หมู่ที่ 8 พายทอง	74	106	128	234

ที่มา: กรมการปกครอง (2566)

ตารางที่ 2-4 จำนวนและสัดส่วนครัวเรือน ตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง ปี 2566

รายการ	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
จำนวนครัวเรือนทั้งหมด ¹⁾	1,158	100.00
- จำนวนครัวเรือนเกษตรที่มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร ²⁾	309	26.68
- จำนวนครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ และจำนวนครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนฯ	849	73.32

ที่มา: 1) กรมการปกครอง (2567)

2) กรมส่งเสริมการเกษตร (2567)

2.6.2 การถือครองที่ดิน

ตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง มีพื้นที่รวมทั้งหมด 6,532 ไร่ และมีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 1,158 ครัวเรือน (ตารางที่ 2-3) จากการวิเคราะห์พบการถือครองที่ดินเฉลี่ยครัวเรือนละ 5.64 ไร่ จากข้อมูลสภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของตำบล มีพื้นที่เกษตรกรรม 5,199 ไร่ หรือร้อยละ 79.59 ของเนื้อที่ตำบล (ตารางที่ 2-2) และเมื่อนำมาประเมินพบการถือครองที่ดินทางการเกษตรเฉลี่ยครัวเรือนละ 16.83 ไร่

2.6.3 ลักษณะทางเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ

การประกอบอาชีพในตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ ทำนา ทำสวน เนื่องจากจำนวนครัวเรือนเกษตรที่ขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 309 ครัวเรือน (ตารางที่ 2-4) มีการใช้ที่ดินสำหรับปลูกข้าวมากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา ได้แก่ กล้วย เกษตรกรยังมีการเลี้ยงสัตว์โดยส่วนใหญ่เลี้ยงสัตว์ไว้เพื่อบริโภคและจำหน่าย นอกจากนี้ยังมีการค้าขาย และรับจ้างทั่วไป

2.6.4 ด้านรายได้-รายจ่าย

จากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานของกรมการพัฒนาชุมชนปี 2566 (จปฐ.) พบว่า รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 286,409 บาท รายได้บุคคลเฉลี่ยปีละ 99,041 บาท รายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 172,472 บาท รายจ่ายบุคคลเฉลี่ย ปีละ 59,641 บาท เมื่อพิจารณาจะเห็นว่ารายได้ครัวเรือนมากกว่ารายจ่ายครัวเรือนปีละ 113,937 บาท และรายได้บุคคลมากกว่ารายจ่ายบุคคลปีละ 39,400 บาท ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-5

ตารางที่ 2-5 รายได้-รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือน ตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง ปี 2566

ตำบล/หมู่บ้าน	แหล่งรายได้ของครัวเรือน (บาท/ปี)				รายได้เฉลี่ย (บาท/ปี)		รายจ่ายเฉลี่ย (บาท/ปี)	
	อาชีพหลัก	อาชีพรอง	รายได้ อื่น	ทำ-หา เอง	ครัวเรือน	บุคคล	ครัวเรือน	บุคคล
ตำบลสายทอง	254,383	10,692	17,416	3,918	286,409	99,041	172,472	59,641
หมู่ที่ 1 พายทอง	401,753	6,232	27,186	3,775	438,946	156,956	256,020	91,547
หมู่ที่ 2 คลองพุดซา	198,424	4,385	18,533	3,431	224,773	77,045	105,824	36,273
หมู่ที่ 3 ท่าควาย	355,980	11,505	23,175	1,949	392,609	124,978	252,166	80,271
หมู่ที่ 4 บางหูเชือก	217,898	3,358	16,026	732	238,014	94,743	160,446	63,867
หมู่ที่ 5 คลองคะเชนทร์	215,056	16,385	12,770	4,290	248,502	82,977	168,456	56,249
หมู่ที่ 6 คลองยายนวล	196,385	4,205	19,000	5,571	225,160	90,528	147,867	59,452
หมู่ที่ 7 หัวไผ่	257,179	21,997	12,964	7,393	299,534	101,628	160,543	54,470
หมู่ที่ 8 พายทอง	318,793	16,207	17,655	7,086	359,741	104,325	164,293	47,645

ที่มา: กรมการพัฒนาชุมชน (2566)

บทที่ 3

สถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

การศึกษาสถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง ได้แก่ ทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรดิน ซึ่งเป็นทรัพยากรกายภาพที่สำคัญต่อการทำการเกษตร ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทราบว่าทรัพยากรธรรมชาติแต่ละชนิดปัจจุบันมีสถานะอย่างไร เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการใช้ที่ดินซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม รวมถึงมาตรการต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ทรัพยากรป่าไม้

3.1.1 ป่าไม้ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี

1) ป่าอนุรักษ์ ไม่พบพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตวนอุทยาน เขตห้ามล่าสัตว์ป่า) ในพื้นที่

2) ป่าสงวนแห่งชาติ ได้มีการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 10 มีนาคม 2535 และ 17 มีนาคม 2535 แบ่งออกเป็น 3 เขต ประกอบด้วย เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) เขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (Zone E) และเขตพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร (Zone A) จากการวิเคราะห์ข้อมูล ไม่พบพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในพื้นที่

3.1.2 **ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ** จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบชั้นคุณภาพลุ่มน้ำในพื้นที่ คือ พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 5 เนื้อที่ 6,532 ไร่

ทั้งนี้ เนื้อที่ดังกล่าวข้างต้นคำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เป็นเนื้อที่เบื้องต้นเท่านั้น ไม่สามารถใช้อ้างอิงได้ทางกฎหมาย

3.2 ทรัพยากรน้ำ

3.2.1 ปริมาณน้ำฝน พบว่า ในพื้นที่ตำบลสายทอง มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในคาบ 30 ปี พ.ศ.2537-2566 มีปริมาณน้ำฝนรวม 1,083.0 มิลลิเมตรต่อปี

3.2.2 น้ำผิวดิน หมายถึง แม่น้ำลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บน้ำ และแหล่งน้ำสาธารณะอื่นๆ ที่อยู่ภายในผืนแผ่นดิน ในพื้นที่ตำบลสายทอง มีแหล่งน้ำผิวดินธรรมชาติ ได้แก่ คลองบ้านสาย และหนองคลองไทร

3.2.3 น้ำบาดาล จากฐานข้อมูลของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล (2566) พบว่า ตำบลสายทอง มีจำนวนบ่อบาดาลราชการจำนวน 2 บ่อ และจำนวนบ่อบาดาลเอกชนจำนวน 1 บ่อ

3.3 ทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินในพื้นที่ตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง พบหน่วยแผนที่ดินทั้งหมด 6 หน่วยแผนที่ดิน ดังนี้

3.3.1 ดินในพื้นที่ลุ่ม มี 5 หน่วยแผนที่ดิน ได้แก่

- 1) หน่วยแผนที่ดิน Ay-sicA ชุดดินอยุธยา มีเนื้อดินบนเป็นดินเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 699 ไร่ หรือร้อยละ 10.70 ของเนื้อที่ตำบล
- 2) หน่วยแผนที่ดิน Cn-sic1A ชุดดินชัยนาท มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 2,033 ไร่ หรือร้อยละ 31.13 ของเนื้อที่ตำบล
- 3) หน่วยแผนที่ดิน Cn-sic1A/asub ชุดดินชัยนาท มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ และดินล่างเป็นกรด มีเนื้อที่ 481 ไร่ หรือร้อยละ 7.36 ของเนื้อที่ตำบล
- 4) หน่วยแผนที่ดิน Sa-fsi-silA ดินสรรพยาที่เป็นดินทรายแป้งละเอียด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 626 ไร่ หรือร้อยละ 9.58 ของเนื้อที่ตำบล
- 5) หน่วยแผนที่ดิน Sin-sicA ชุดดินสิงห์บุรี มีเนื้อดินบนเป็นดินเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 2,275 ไร่ หรือร้อยละ 34.83 ของเนื้อที่ตำบล

3.3.2 ดินในพื้นที่ดอน มี 1 หน่วยแผนที่ดิน คือ หน่วยแผนที่ดิน Cm-fsi-silA ดินเชิงใหม่ ที่เป็นดินทรายแป้งละเอียด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 418 ไร่ หรือร้อยละ 6.40 ของเนื้อที่ตำบล

ปัญหาทรัพยากรดินทางการเกษตรตามสภาพธรรมชาติในพื้นที่ พบปัญหาดินเปรี้ยวจัด มีเนื้อที่ 699 ไร่ หรือร้อยละ 10.70 ของเนื้อที่ตำบล คือ ชุดดินอยุธยา (Ay)

รายละเอียดของสมบัติดิน ตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง ดังแสดงในตารางที่ 3-1 และแผนที่แสดงในลักษณะของชุดดิน (รูปที่ 3-1)

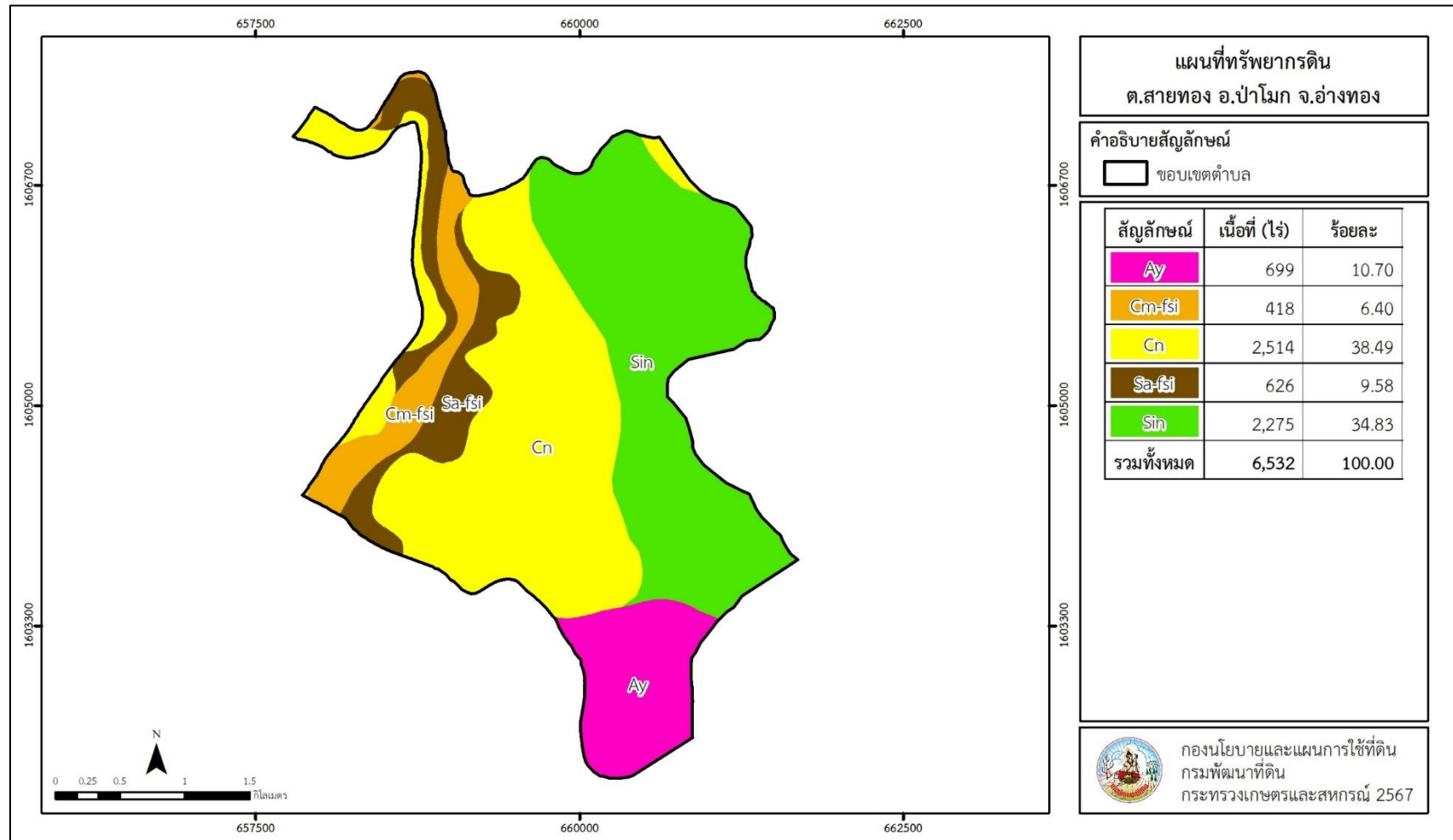

ตารางที่ 3-1 สมบัติดิน ตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง

หน่วยแผนที่ดิน	ความลาดชัน (%)	ความลึก (ซม.)	การระบายน้ำ	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน (cmol/kg)	ความอิ่มตัวเบส (%)	ปฏิกิริยาดิน		ค่าการนำไฟฟ้า (dS/m)	ความลึกของชั้นจาโรไซด์ (ซม.)	เนื้อที่	
							ดินบน	ดินล่าง			ไร่	ร้อยละ
Ay-sicA	0-2	>150	เลว	ปานกลาง	>20	35-75	4.5-5.5	4.5-5.0	<2	100-150	699	10.70
Cm-fsi-silA	0-2	>150	ดี	ปานกลาง	<10	35-75	5.0-7.0	5.0-7.0	<2	-	418	6.40
Cn-sicA	0-2	>150	เลว	ปานกลาง	>20	>75	5.5-6.5	7.0-8.0	<2	-	2,033	31.13
Cn-sicA/asub	0-2	>150	เลว	สูง	>20	>75	5.5-6.5	4.5-5.0	<2	-	481	7.36
Sa-fsi-silA	0-2	>150	ดีปานกลางถึงค่อนข้างเลว	ปานกลาง	10-20	>75	6.0-7.0	5.5-6.5	<2	-	626	9.58
Sin-sicA	0-2	>150	เลว	สูง	>20	>75	5.5-6.5	7.0-8.0	<2	-	2,275	34.83
รวมทั้งหมด											6,532	100.00

หมายเหตุ: เนื้อที่คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

ที่มา: กองสำรวจและวิจัยทรัพยากรดิน กรมพัฒนาที่ดิน (2566)

รูปที่ 3-1 แผนที่ทรัพยากรดิน ตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง

บทที่ 4

กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal: PRA)

4.1 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)

การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) เมื่อวันศุกร์ที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2567 มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

4.1.1 ปัญหาหลักของตำบลสายทอง คือ

- 1) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์
- 2) เกษตรกรขาดความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน
- 3) เกษตรกรสูงวัย
- 4) หมอกควันจากการเผา

4.1.2 ความต้องการของชุมชน เกษตรกร ของตำบลสายทอง

- 1) แก้ปัญหาดินเสื่อมโทรม และฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน
 - บริการตรวจดินแก่เกษตรกรในพื้นที่ เพื่อแนะนำการปรับปรุงคุณภาพดิน และการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
 - สนับสนุนปัจจัยการผลิตที่เป็นการฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย
 - อบรมให้ความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน
- 2) แก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม
 - การลดปัญหาหมอกควัน
 - ณรงค์ลดการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร
 - การจัดการขยะในครัวเรือน
- 3) แก้ไขปัญหาด้านชีวิตและความเป็นอยู่
 - เกษตรกรสูงวัย
- 4) แก้ไขปัญหาด้านทุนการผลิตสูง
 - ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิต
 - ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช

ผลจากการจัดทำกรมีส่วนร่วมนของชุมชน (PRA) ได้นำมาวิเคราะห์ร่วมกับปัญหาด้านกายภาพ โดยระบบ DPSIR มีรายละเอียดดังนี้

1) แรงขับเคลื่อน (Driver) มี 3 ประการ คือ

- (1) ดินเสื่อมโทรม
- (2) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- (3) ต้นทุนการผลิตสูง

2) แรงกดดัน (Pressure) ที่เกิดจากปัจจัยขับเคลื่อน มี 4 ประการ คือ

- (1) การปรับปรุงบำรุงดิน (เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน)
- (2) การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ
- (3) สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่
- (4) เพิ่มผลผลิต, ลดต้นทุน, ส่งเสริมการรวมกลุ่มเช่น ลดความเสี่ยงความเสียหายของพืช

ปลูกพืชหลากหลาย หรือการทำเกษตรทฤษฎีใหม่

3) สภาวะ (State) ที่เกิดแรงกดดัน มี 6 ประการ คือ

- (1) พื้นที่การเกษตรได้รับผลกระทบ
- (2) ปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์
- (3) เผาตอซังและฟางข้าว, เศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร
- (4) ผลผลิตเสียหายจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ
- (5) ขาดแรงงานภาคการเกษตร
- (6) เกษตรกรขาดความรู้, ค่าแรงงาน ปุ๋ยเคมี สารเคมี และน้ำมันแพง, การระบาดของโรคและแมลง,

และเกษตรกรกรหาการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ

4) ผลกระทบ (Impact) ที่ปรากฏในพื้นที่ มี 4 ประการ คือ

- (1) ผลผลิตตกต่ำ
- (2) ปัญหาสุขภาพ, สิ่งแวดล้อมไม่ดี, ก่อให้เกิดความแปรปรวนของสภาพอากาศ
- (3) พื้นที่การเกษตรลดลง
- (4) เกษตรกรมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย

5) การตอบสนอง (Response) ของรัฐเพื่อแก้ไขปัญหา มีดังนี้

ด้านทรัพยากรน้ำ

- (1) จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำเพื่อการบริหารจัดการน้ำที่ดี

ด้านทรัพยากรดิน

- (1) ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการปรับปรุงดิน
- (2) ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมี
- (3) ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
- (4) สนับสนุนวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน

ด้านพืช

- (1) ถ่ายทอดองค์ความรู้ในการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช

ด้านเศรษฐกิจ/สังคม

- (1) การรวมกลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ ลดใช้สารเคมีทางการเกษตร
- (2) ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิต
- (3) ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน การผลิตน้ำหมักชีวภาพเพื่อใช้ทางการเกษตร
- (4) การแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ให้ตรงความต้องการโดยใช้ระบบ DPSIR ในพื้นที่ ตำบลสายทอง

ดังมีรายละเอียดในรูปที่ 4-1

แผนการใช้ที่ดินตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง

รูปที่ 4-1 ตัวอย่างการวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง

4.2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน

ตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง มีการเพาะปลูกพืช ดังนี้

- 1) ข้าว เกษตรกรส่วนใหญ่จะปลูกข้าวเป็นพืชหลัก ซึ่งเกษตรกรจะทำนาประมาณ 1-2 ครั้งต่อปี
- 2) ไม้ผล เกษตรกรนิยมปลูกไม้ผลผสม ได้แก่ ไม้ผลผสม มะม่วง กล้าย

เดือน ระบบเกษตร	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
นาข้าว						นาปี/นาปรัง						
ไม้ผล						ไม้ผลผสม มะม่วง กล้าย						

รูปที่ 4-2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง

บทที่ 5

การประเมินคุณภาพที่ดิน

5.1 หลักการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพ

การประเมินคุณภาพที่ดินหรือการประเมินความเหมาะสมของที่ดิน สอดคล้องตามหลักการของ FAO Framework ค.ศ. 1983 ซึ่งการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพ เป็นการประเมินศักยภาพของที่ดินว่าที่ดินนั้นๆเหมาะสมมากหรือน้อยเพียงใดสำหรับการใช้ที่ดินประเภทต่างๆ หรือการปลูกพืชต่างๆ โดยพิจารณาจาก สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช สมบัติดินที่ได้จำแนกไว้ในแต่ละตำบล ร่วมกับการจัดการพื้นที่ เช่น ระบบชลประทาน พื้นที่ยกทรง การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เป็นต้น และนอกจากนี้พิจารณาความต้องการปัจจัยต่อการปลูกพืชแต่ละชนิด สอดคล้องตามหลักการของ FAO ได้แก่ ความต้องการด้านพืช ความต้องการด้านการจัดการ ความต้องการด้านการอนุรักษ์ (บัณฑิตและคำณ, 2542) รายละเอียดดังตารางที่ 5-1

ระดับความเหมาะสมของที่ดินได้จากการสังเคราะห์ข้อมูลดิน การจัดการที่ดิน หรือดินที่มีลักษณะเฉพาะที่เกิดขึ้นตามสภาพภูมิประเทศ (ซึ่งจะเรียกรวมว่าหน่วยที่ดิน) ลักษณะภูมิอากาศ พิจารณาร่วมกับระดับความต้องการปัจจัยต่อการเจริญเติบโตของพืชแต่ละชนิด หลังจากนั้นดำเนินการประเมินคุณภาพที่ดิน ซึ่งสามารถจำแนกระดับความเหมาะสมของที่ดินได้เป็น 4 ชั้น ได้แก่ เหมาะสมสูง (S1) เหมาะสมปานกลาง (S2) เหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่เหมาะสม (N) โดยที่

S1: ไม่มีข้อจำกัดด้านที่ดินตามปัจจัยที่ใช้พิจารณา

S2: มีข้อจำกัดด้านที่ดินที่แก้ไขได้ง่ายหรือข้อจำกัดอาจไม่ส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโตของพืชอย่างชัดเจน

S3: มีข้อจำกัดด้านที่ดินที่แก้ไขได้ยาก ควรปรับเปลี่ยนการผลิตเป็นพืชชนิดอื่นหรือกิจกรรมอื่น (ส่วนใหญ่เป็นลักษณะทางกายภาพ)

N: มีข้อจำกัดที่พัฒนาหรือปรับปรุงที่ดินได้ยากมาก หากจะดำเนินการพัฒนาหรือปรับปรุงต้องใช้ต้นทุนสูงหรือเครื่องจักรขนาดใหญ่ แนะนำให้ปรับเปลี่ยนการผลิต

ตารางที่ 5-1 ตัวอย่างการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพของประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน

คุณภาพที่ดิน (Land Quality)	คุณลักษณะที่ดินตัวแทน (Land Characteristics)	ระดับความเหมาะสม (Land Suitability Rating)
1. ความเหมาะสมด้านความต้องการด้านพืช (Crop Requirements)		
1.1. การหยั่งลึกของรากพืช (r)	ความลึกของดิน	S1
1.2. ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m)	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบปี	S2m
1.3. ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช (o)	สภาพการระบายน้ำของดิน	S2o
ความเหมาะสมรวมด้านความต้องการด้านพืช (Crop Requirements)		S2om
2. ความเหมาะสมด้านความต้องการด้านการจัดการ (Management Requirements)		
2.1. สภาพการเขตกรรม (k)	ชั้นความยากง่ายในการเขตกรรม (ดินบน)	S1
2.2. ศักยภาพการใช้เครื่องจักรกล (w)	ความลาดชันของพื้นที่	S3w
ความเหมาะสมรวมด้านความต้องการด้านการจัดการ (Management Requirements)		S3w
3. ความเหมาะสมด้านความต้องการด้านการอนุรักษ์ (Conservation Requirements)		
3.1 ความเสียหายจากการกัดกร่อน (e)	ความลาดชันของพื้นที่	S3e
ความเหมาะสมรวมด้านความต้องการด้านการอนุรักษ์ (Conservation Requirements)		S3e
ความเหมาะสมด้านกายภาพของประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินในแต่ละหน่วยที่ดินโดยรวม		S3ew

5.2 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบล

พืชเศรษฐกิจหลักและพืชทางเลือกของตำบล ได้แก่ ข้าว ถั่วเขียว พืชผัก

5.3 ระดับความเหมาะสมของที่ดิน

การประเมินคุณภาพที่ดินของพืชเศรษฐกิจหลักและพืชทางเลือก ตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง ได้ผลการประเมินคุณภาพที่ดิน ดังตารางที่ 5-2

ตารางที่ 5-2 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของดิน ตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง

หน่วยที่ดิน	ข้าว	กล้วย	พืชผัก
Ay-sicA	S2z	S3o	N
Cm-fsi-silA	S3o	S2ns	S2n
Cn-sicA/asub	S1	S3o	N
Cn-sicA	S1	S2ns	N
Sa-fsi-silA	S2o	S1	S1
Sin-sicA	S1	S3o	N

หมายเหตุ: ชั้นความสมบูรณ์

S1 หมายถึง พื้นที่เหมาะสมมาก

S2 หมายถึง พื้นที่เหมาะสมปานกลาง

S3 หมายถึง พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย

N หมายถึง พื้นที่ไม่เหมาะสม

ข้อจำกัด

z = สารพิษ

o = ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช

n = ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร

s = ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร

บทที่ 6

แผนการใช้ที่ดิน

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

ตามที่กรมพัฒนาที่ดินได้จัดทำแผนปฏิบัติการกรมพัฒนาที่ดินระยะ 5 ปี ช่วงปี 2566-2570 เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ คือ “เป็นองค์กรอัจฉริยะทางดิน เพื่อขับเคลื่อนการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม 15 ล้านไร่ ภายในปี 2570” ซึ่งในส่วนของประเด็นการพัฒนาที่ 2 บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินด้วยชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง (High Value Dataset) ซึ่งมีเป้าหมาย คือ การนำชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง (High Value Dataset) ไปใช้ในการบริหารจัดการทางการเกษตร ในส่วนของตัวชี้วัด บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินบนพื้นฐานของชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง (High Value Dataset) ร้อยละ 100 กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติ ได้กำหนดให้ ร้อยละของแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลที่จัดทำแล้วเสร็จทั้งประเทศ ภายในปี 2570 (ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80) เป็นตัวชี้วัดหนึ่งของกลยุทธ์ดังกล่าว

การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลเป็นการวางกรอบและนโยบายการการพัฒนาพื้นที่ให้เกิดการใช้ที่ดินอย่างสมดุลและยั่งยืน เป็นการกำหนดแนวทางใช้ที่ดินให้ตรงกับศักยภาพโดยเฉพาะทางด้านการเกษตร และนำไปสู่การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่มีความสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ทั้งนี้การใช้ขอบเขตการปกครองในระดับตำบลจะนำไปสู่การพัฒนาเชิงพื้นที่ที่มีเป้าหมายและทิศทางการสอดคล้องตามบริบทของแต่ละตำบล และมีผู้รับผิดชอบโดยตรง คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแผนการใช้ที่ดินในระดับที่ใหญ่กว่านี้อาจไม่สามารถนำมาใช้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ได้อย่างเป็นรูปธรรมเนื่องจากเป็นแผนงานสำหรับนำไปใช้ปฏิบัติงานเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ในภาพรวม

ทั้งนี้แผนการใช้ที่ดินเป็นผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม โดยได้นำฐานข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ และข้อมูลปฐมภูมิจากการสำรวจภาคสนาม การศึกษาด้านกายภาพ ได้จาก การวิเคราะห์สถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติ อาทิ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรป่าไม้ร่วมกับการพิจารณาลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ในเขตป่าไม้ตามกฎหมาย เช่น เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตอุทยานแห่งชาติ เขตป่าสงวนแห่งชาติ และนโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่มีมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการใช้ที่ดิน มติคณะรัฐมนตรีเรื่องการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เป็นต้น ประกอบกับการพิจารณาจากทิศทางตามกรอบนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดเขตการใช้ที่ดินภายในพื้นที่ตำบล เช่น ยุทธศาสตร์ของจังหวัด ร่วมกับความต้องการของท้องถิ่น สามารถกำหนดแนวทางการใช้ที่ดินตามศักยภาพของทรัพยากร เพื่อการรักษาคุณภาพของลักษณะทางนิเวศวิทยาและการอนุรักษ์

ทรัพยากรธรรมชาติ โดยคำนึงถึงสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนในพื้นที่ ซึ่งข้อมูลนี้ส่วนหนึ่งได้มาจากการ วิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม (PRA) ทำการสังเคราะห์ข้อมูลทุกด้านเพื่อให้ได้เขตการใช้ที่ดินที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ต่อไป

6.2 แผนการใช้ที่ดิน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม พบว่าแผนการใช้ที่ดินตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง สามารถกำหนดออกเป็น 4 เขตหลัก ได้แก่ เขตพื้นที่เกษตรกรรม เขตพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง เขตพื้นที่แหล่งน้ำ และเขตพื้นที่อื่นๆ มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 6-1 และรูปที่ 6-1)

6.2.1 เขตเกษตรกรรม เป็นพื้นที่เกษตรกรรมซึ่งในที่นี้ คือ พื้นที่ที่อยู่นอกเขตที่มีการประกาศเป็นเขตป่าไม้ตามกฎหมาย ซึ่งรัฐได้กำหนดเป็นพื้นที่ทำกิน มีการออกเอกสารสิทธิ์ซึ่งรวมถึงพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมด้วย เขตนี้รวมถึงการทำกิจกรรมภาคการเกษตรอื่นที่นอกเหนือจากการปลูกพืชด้วย ประกอบด้วย 5 เขตรอง ได้แก่ เขตเกษตรกรรมขั้นดี เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ เขตผืนดินพื้นที่ป่าไม้ และเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์พื้นที่เป็นอย่างอื่น ส่วนใหญ่เพื่อทำการเกษตร เขตประมง และเขตปศุสัตว์ มีเนื้อที่ 5,197 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 72.56 ของเนื้อที่ตำบล มีรายละเอียดดังนี้

1) เขตเกษตรกรรมขั้นดี พื้นที่เขตนี้มีศักยภาพในการผลิตมากที่สุด ในตำบล เนื่องจากมีระบบชลประทาน สามารถส่งน้ำช่วยในการปลูกพืชเพื่อทำการเกษตรนอกฤดูฝน โดยเฉพาะข้าวนาปรัง และพืชอายุสั้นได้เป็นอย่างดี และนอกจากนี้พบว่าดินในพื้นที่เขตนี้มีสมบัติที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกพืชแยกตามชนิดพืช ส่งผลให้มีศักยภาพของที่ดินที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกในระดับสูงถึงปานกลาง มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตทำนา (สัญลักษณ์ 2110) มีเนื้อที่ 4,064 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 62.22 ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพต่อการทำนาในระดับเหมาะสมสูงถึงปานกลาง และปัจจุบันเกษตรกรมีการปลูกข้าวโดยส่วนใหญ่เป็นลักษณะ นาปีตามด้วยนาปรัง

(2) เขตปลูกไม้ผล (สัญลักษณ์ 2120) มีเนื้อที่ 4 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ผล โดยไม้ผลที่ปลูกได้แก่ มะม่วง

2) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง พื้นที่เขตนี้มีศักยภาพในการผลิตรองจากเขตเกษตรกรรมขั้นดี ได้แก่ เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 1) มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 1) เป็นเขตที่มีการบริหารจัดการด้านทรัพยากรน้ำโดยเฉพาะระบบชลประทาน มีศักยภาพในการผลิตอยู่ในระดับเหมาะสม

เล็กน้อยถึงไม่เหมาะสม ดัดข้อจำกัดจากลักษณะดิน ซึ่งมีสมบัติดินที่ไม่เหมาะสมบางประการ มีรายละเอียดดังนี้

- เขตทำนา (สัญลักษณ์ 2211) มีเนื้อที่ 639 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 9.78 ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพต่อการทำนาในระดับเหมาะสมเล็กน้อยถึงไม่เหมาะสม และปัจจุบันเกษตรกรมีการปลูกข้าวโดยส่วนใหญ่เป็นลักษณะ นาปีตามด้วยนาปรัง

- เขตปลูกไม้ผล (สัญลักษณ์ 2212) มีเนื้อที่ 370 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 5.66 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ผล โดยไม้ผลที่ปลูกได้แก่ มะม่วง

- เขตปลูกไม้ยืนต้น (สัญลักษณ์ 2213) มีเนื้อที่ 26 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.40 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ผล โดยไม้ยืนต้นที่ปลูกได้แก่ ไม้ป่า

- เขตปลูกพืชทางเลือก (สัญลักษณ์ 2215) มีเนื้อที่ 21 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.32 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกพืชผัก ไม้ดอก หรือเกษตรผสมผสาน

3) เขตประมง (สัญลักษณ์ 2400) มีเนื้อที่ 73 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 1.12 ของเนื้อที่ตำบล เป็นเขตที่ทำกิจกรรมด้านการประมงได้แก่ การเลี้ยงสัตว์น้ำประเภทต่างๆ

6.2.2 เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 811 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 12.42 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วย 2 เขตรอง ได้แก่ เขตชุมชน/สถานที่ราชการ และเขตอุตสาหกรรม/แหล่งรับซื้อผลผลิต มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตชุมชน/สถานที่ราชการ (สัญลักษณ์ 3100) มีเนื้อที่ 766 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 11.78 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีการใช้ที่ดินชุมชนและที่อยู่อาศัย มีทั้งประเภทชุมชนเมือง ชุมชนชนบท และที่ตั้งของสถาบันและสถานที่ราชการต่าง ๆ

(2) เขตอุตสาหกรรม/แหล่งรับซื้อผลผลิต (สัญลักษณ์ 3200) มีเนื้อที่ 45 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.69 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีการใช้ที่ดินประเภทโรงงานอุตสาหกรรม แหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรประเภทต่าง ๆ

6.2.3 เขตแหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 492 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 7.53 ของเนื้อที่ตำบล ซึ่งได้แก่ เขตแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (สัญลักษณ์ 4200) มีเนื้อที่ 492 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 7.53 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีสภาพการใช้ที่ดินเป็นแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น เช่น คลองชลประทาน อ่างเก็บน้ำ เป็นต้น

6.2.4 เขตพื้นที่อื่นๆ (สัญลักษณ์ 5000) มีเนื้อที่ 32 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.49 ของเนื้อที่ตำบล เป็นเขตที่มีลักษณะการใช้ที่ดินที่มีความเฉพาะ เช่น ที่ทิ้งขยะ ที่รกร้าง ไม้พุ่ม เป็นต้น

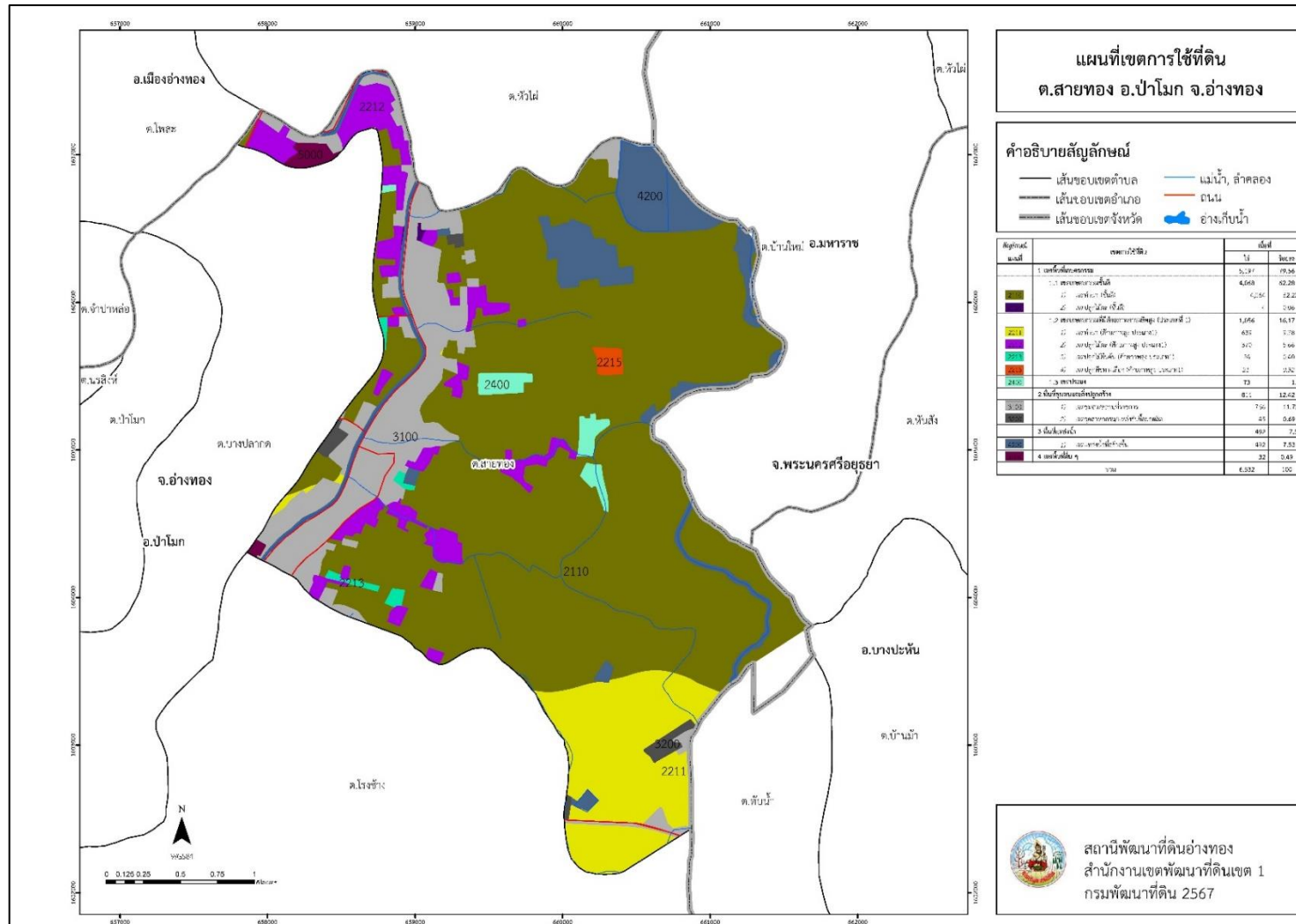

ตารางที่ 6-1 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง

สัญลักษณ์ แผนที่	เขตการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
	1. เขตเกษตรกรรม	5,197	79.56
	1.1 เขตเกษตรกรรมชั้นดี	4,068	62.28
2110	1) เขตทำนา (ชั้นดี)	4,064	62.22
2120	2) เขตปลูกไม้ผล (ชั้นดี)	4	0.06
	1.2 เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 1)	1,056	16.16
2211	1) เขตทำนา (ศักยภาพสูง ประเภท 1)	639	9.78
2212	2) เขตปลูกไม้ผล (ศักยภาพสูง ประเภท 1)	370	5.66
2213	3) เขตปลูกไม้ยืนต้น (ศักยภาพสูง ประเภท 1)	26	0.40
2215	4) เขตปลูกพืชทางเลือก (ศักยภาพสูง ประเภท 1)	21	0.32
2400	1.3 เขตประมง	73	1.12
	2. เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	811	12.42
3100	1) เขตชุมชน / สถานที่ราชการ	766	11.73
3200	2) เขตอุตสาหกรรม / แหล่งรับซื้อผลผลิต	45	0.69
	3. เขตแหล่งน้ำ	492	7.53
4200	2) เขตแหล่งน้ำสร้างขึ้น	492	7.53
5000	4. เขตพื้นที่อื่นๆ	32	0.49
	รวม	6,532	100

หมายเหตุ: เนื้อที่คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

แผนการใช้ที่ดินตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง

รูปที่ 6-1 แผนที่เขตการใช้ที่ดิน ตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง

บทที่ 7

การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน

7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ภายหลังการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง แล้วจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

7.1.1 จัดทำเป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณและกิจกรรมต่างๆ ที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2567 ถึง 2571

7.1.2 นำแผนการใช้ที่ดินไปเสนอต่อองค์การบริหารส่วนตำบลสายทอง เพื่อมีมติให้ความร่วมมือกับกรมพัฒนาที่ดินดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแผน และได้รับการเชื่อมโยงสู่แผนพัฒนาตำบล

7.1.3 สถานีพัฒนาที่ดินอ่างทอง เสนอเป้าหมายและงบประมาณให้รายงานมายังกรมพัฒนาที่ดิน

7.1.4 กรมพัฒนาที่ดินพิจารณาสนับสนุนงบประมาณกิจกรรมและโครงการตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดิน

7.1.5 สถานีพัฒนาที่ดินอ่างทอง นำเสนอต่อที่ประชุมจังหวัด/อำเภอ เพื่อสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานอื่น นำโครงการภายใต้หน่วยงานมาพัฒนาพื้นที่ตามแผนการใช้ที่ดินกำหนด

7.2 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2568

งบประมาณที่กำหนดไว้เป็นการประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ (ตารางที่ 7-1)

เขตเกษตรกรรม

1) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ มีแผนงาน/โครงการปรับปรุงบำรุงดิน ดังนี้

- (1) อบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรด้านการพัฒนาที่ดิน และการปรับปรุงบำรุงดิน
- (2) ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมี
- (3) ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
- (4) ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยคอก
- (5) ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินพื้นที่ดินกรด
- (6) การจัดหาปุ๋ยโดโลไมท์

2) ขาดแคลนน้ำ / น้ำไม่เพียงพอในฤดูแล้ง มีแผนงานโครงการบริหารจัดการน้ำ ดังนี้

- (1) การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
- (2) การก่อสร้างระบบส่งน้ำให้ทั่วทั้งพื้นที่ (งานขุดลอกและวางระบบส่งน้ำ)

7.3 กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น (ตารางที่ 7-2)

7.3.1 เขตเกษตรกรรม

1) เขตทำนา ปลูกไม้ผล ปลูกพืชไร่ และปลูกพืชทางเลือก

(1) ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชและหาตลาดรองรับ ทั้งในเขตที่เหมาะสมและในเขตที่ไม่เหมาะสมและต้องการปรับเปลี่ยนชนิดพืช (สำนักงานพาณิชย์จังหวัด/สำนักงานสหกรณ์จังหวัด)

(2) การอบรมให้ความรู้การเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP) และเกษตรอินทรีย์ (กรมวิชาการเกษตร)

(3) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้อบรมให้ความรู้การใช้สารเคมี สารชีวภัณฑ์ (ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร (ศวพ.)

(4) จัดอบรมถ่ายทอดให้ความรู้ด้านโรคพืช แมลง หนอน (สำนักงานเกษตรและศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร (ศวพ.)

(5) จัดทำโครงการลดต้นทุนการผลิต เช่น ส่งเสริมลดการเผา ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน การบริหารจัดการน้ำ จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำเพื่อการบริหารจัดการน้ำที่ดี (สำนักงานเกษตรอำเภอป่าโมก องค์การบริหารส่วนตำบลสายทอง ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสำนักงานชลประทานจังหวัดอ่างทอง)

2) เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

จัดอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (สำนักงานประมงจังหวัดอ่างทอง)

7.3.2 เขตแหล่งน้ำ

สนับสนุนการพัฒนาเพื่อเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำ ระบบส่งน้ำให้มีประสิทธิภาพ (สำนักงานชลประทานจังหวัดอ่างทอง) และการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพในฤดูแล้ง (สำนักงานชลประทานอ่างทอง องค์การบริหารส่วนตำบลสายทองและองค์การบริหารส่วนตำบลพื้นที่ใกล้เคียง)

7.4 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการดำเนินการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน (PRA) ณ ศาลาหลวงพ่อดม ตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง เมื่อวันศุกร์ที่ 13 กันยายน 2567 ได้มีความต้องการของประชาชนที่ต้องการให้ดำเนินการเกี่ยวกับแก้ปัญหา เรื่องดินเสื่อมโทรมและฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน การเก็บตัวอย่างดินส่งตรวจวิเคราะห์ เพื่อการบริหารจัดการดินที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ การบริหารจัดการน้ำ การเผาเศษวัสดุเหลือใช้ในไร่นา และการลดต้นทุนการผลิต เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและการแก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่ของตำบลสายทอง กรมพัฒนาที่ดินได้วิเคราะห์เบื้องต้นดังต่อไปนี้

ปัญหาของตำบลสายทอง ในภาพรวมสรุปได้ว่า มีปัญหาสำคัญ 2 ประการ คือ (1) ปัญหาด้านดิน ไม่ได้ส่งดินตรวจวิเคราะห์ เพื่อการบริหารจัดการดินที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง ดินเสื่อมโทรม (2) ปัญหาด้านพืช โรคพืช รากเน่า โคนเน่า หนอน แมลงต่าง ๆ และมีปัญหารองลงมา คือ ปัญหาที่เกิดจากการเผา ปัญหาดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของราษฎรในชุมชนโดยรวม

ในกรณีของปัญหาความเสื่อมโทรมของที่ดินนั้นจะรวมถึง (1) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ (2) การใช้สารเคมีสะสมมาเป็นเวลานาน (3) การเผา (4) ขาดความรู้การจัดการดิน (5) ต้นทุนการผลิตสูง

ตารางที่ 7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตเกษตรกรรมที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2568-2572

เขตการใช้ที่ดิน/ เขตเกษตรกรรม	แผนงาน/ โครงการ	งบประมาณ (บาท)
1. เขตพื้นที่ทำนา 4,703 ไร่	1. การปรับปรุงบำรุงดิน 1.1 อบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรด้านการพัฒนาที่ดินและปรับปรุงบำรุงดิน 1.2 ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร (พด.2, 7) 1.3 ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน 1.4 ส่งเสริม/สนับสนุนการใช้พืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน 1.5 จัดหาปุ๋ยเพื่อการเกษตร (โดโลไมท์) 1.6 ไถกลบตอซัง 2. การบริหารจัดการน้ำ 2.1 การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 2.2 การก่อสร้างระบบน้ำ (งานขุดลอกและวางระบบส่งน้ำ)	605,750 30,000 290,000 3,000 163,750 85,000 34,000 2,938,500 1,950,000 988,500
2. เขตปลูกไม้ผล 374 ไร่	1.การปรับปรุงบำรุงดิน 1.1 ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร (พด. 2, 7) 1.2 ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน 1.3 ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยหมัก พด. 1.4 จัดหาปุ๋ยเพื่อการเกษตร (โดโลไมท์)	1,138,000 72,500 3,000 850,000 212,500

3. เขตปลูกไม้ยืนต้น 26 ไร่	1.การปรับปรุงบำรุงดิน 1.1 ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยหมัก พด.	88,400 88,400
4. เขตปลูกพืชทางเลือก 21 ไร่	1. การปรับปรุงบำรุงดิน 1.1 ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร (พด.2 และ พด.7) 1.2 ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยหมัก พด.	77,490 6,090 71,400
5. เขตประมง 73 ไร่	1. การปรับปรุงบำรุงดิน 1.1 สนับสนุนสารบำบัดน้ำเสียจากสารเร่งซูเปอร์พด.6	94,900 94,900
6. เขตพื้นที่แหล่งน้ำ 492 ไร่	3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน 3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	240,000 240,000
รวมเขต เกษตรกรรม	1. การปรับปรุงบำรุงดิน	2,004,540
	2. การบริหารจัดการน้ำ	2,938,500
	3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	240,000
	รวมแผนงาน / โครงการ	5,183,040

ตารางที่ 7-2 สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน

เขตการใช้ที่ดิน	กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น
1. เขตพื้นที่เกษตรกรรม - เขตพื้นที่ทำนา เนื้อที่ 4,703 ไร่ - เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 374 ไร่ - เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 26 ไร่ - เขตปลูกพืชทางเลือก เนื้อที่ 21 ไร่	การแก้ปัญหาดินเสื่อมโทรม พื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน และเพิ่มศักยภาพการผลิต 1 โครงการอบรมให้ความรู้การใช้สารเคมี สารชีวภัณฑ์ (ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร ศวพ.) 2) โครงการอบรมให้ความรู้ด้านโรคพืช แมลงศัตรูพืช (สำนักงานเกษตร, ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร ศวพ.)
- เขตประมง เนื้อที่ 73 ไร่	1) โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร (สำนักงานประมงจังหวัด) 2) โครงการบริหารจัดการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (สำนักงานประมงจังหวัด)
2. เขตพื้นที่แหล่งน้ำ เนื้อที่ 492 ไร่	1) โครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาแหล่งน้ำชลประทาน (สำนักงานชลประทานจังหวัด) 2) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการส่งและระบายน้ำ (สำนักงานชลประทานจังหวัด)

ตาราง 7-3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณ ตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง 5 ปี (พ.ศ. 2568-2572)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			2568	2569	2570	2571	2572		2568	2569	2570	2571	2572		
-เขตพื้นที่ทำนา เนื้อที่ 4,703 ไร่	1. การปรับปรุงบำรุงดิน														
	1.1 อบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรด้าน การพัฒนาที่ดินและปรับปรุงบำรุงดิน	ราย	20	20	20	20	20	100	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	30,000	พด.
	1.2 ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการ ใช้สารเคมีทางการเกษตร (พด. 2, 7)	ไร่	200	200	200	200	200	1,000	58,000	58,000	58,000	58,000	58,000	290,000	พด.
	1.3 ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ ดิน	ตัว อย่าง	20	20	20	20	20	100	600	600	600	600	600	30,000	พด.
	1.4 ส่งเสริม/สนับสนุนการใช้พืชปุ๋ย สดปรับปรุงบำรุงดิน	ไร่	200	200	200	200	200	1,000	32,750	32,750	32,750	32,750	32,750	163,750	พด.
	1.5 จัดหาปุ๋ยเพื่อการเกษตร (โดโล ไมท์)	ตัน	10	10	10	10	10	50	17,000	17,000	17,000	17,000	17,000	85,000	พด.
	1.6 โกลบตอซัง	ไร่	20	20	20	20	20	100	6,800	6,800	6,800	6,800	6,800	34,000	พด.
	2. การบริหารจัดการน้ำ														
	2.1 การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อ การอนุรักษ์ดินและน้ำ	แห่ง	1	-	-	-	-	1	1,950,000	-	-	-	-	1,950,000	พด.
	2.2 การก่อสร้างระบบน้ำ (งานขุด ลอกและวางระบบส่งน้ำ)	แห่ง	1	-	-	-	-	1	988,500	-	-	-	-	988,500	พด.

หมายเหตุ: งบประมาณที่กำหนดไว้นี้เป็นประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

ตาราง 7-3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณ ตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง 5 ปี (พ.ศ. 2568-2572)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			2568	2569	2570	2571	2572		2568	2569	2570	2571	2572		
-เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 374 ไร่	1.ปรับปรุงบำรุงดิน														
	1.1 ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร (พด. 2, 7)	ไร่	50	50	50	50	50	250	14,500	14,500	14,500	14,500	14,500	72,500	พด.
	1.2 ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน	ตัว อย่าง	20	20	20	20	20	100	600	600	600	600	600	30,000	พด.
	1.3 ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยหมัก พด.	ตัน	50	50	50	50	50	250	170,000	170,000	170,000	170,000	170,000	850,000	พด.
	1.4 จัดหาปูนเพื่อการเกษตร (โดโลไมท์)	ตัน	25	25	25	25	25	125	42,500	42,500	42,500	42,500	42,500	212,500	พด.
-เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 26 ไร่	1.ปรับปรุงบำรุงดิน														
	1.1 ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยหมัก	ไร่	26	-	-	-	-	26	88,400	-	-	-	-	88,400	พด.

หมายเหตุ: งบประมาณที่กำหนดไว้นี้เป็นประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

ตาราง 7-3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณ ตำบลสายทอง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง 5 ปี (พ.ศ. 2568-2572)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			2568	2569	2570	2571	2572		2568	2569	2570	2571	2572		
-เขตปลูกพืช ทางเลือก เนื้อที่ 21 ไร่	1. การปรับปรุงบำรุงดิน														
	1.5 ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร (พด. 2, 7)	ไร่	21	-	-	-	-	21	6,090	-	-	-	-	6,090	พด.
	1.6 ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยหมัก พด.	ตัน	21	-	-	-	-	21	71,400	-	-	-	-	71,400	พด.
-เขตประมง เนื้อที่ 73 ไร่	1.ปรับปรุงบำรุงดิน														
	1.1 สนับสนุนสารบำบัดน้ำเสียจากสารเร่งซูเปอร์พด.6	ลิตร	7,300	-	-	-	-	7,300	94,900	-	-	-	-	94,900	พด.
-เขตพื้นที่แหล่งน้ำ เนื้อที่ 492 ไร่	3. ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน														
	3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	กล้า	200,000	-	-	-	-	200,000	240,000	-	-	-	-	240,000	พด.
รวมเป้าหมายดำเนินงานและงบประมาณ									5,183,040						

หมายเหตุ: งบประมาณที่กำหนดไว้นี้เป็นประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

เอกสารอ้างอิง

กรมทรัพยากรน้ำบาดาล. 2567. ปริมาณน้ำและจำนวนบ่อบาดาล ปี 2565. แหล่งที่มา:

<http://app.dgr.go.th/newpasutara/xml/search.php>, 26 พฤษภาคม 2567.

กรมอุตุนิยมวิทยา. 2567. สถิติภูมิอากาศคาบ 30 ปี (พ.ศ. 2537-2566). กรมอุตุนิยมวิทยากระทรวง
ดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, กรุงเทพฯ.

สำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่. 2567. แผนที่ขอบเขตตำบล ปี 2564 (ไฟล์ข้อมูล). กรมพัฒนา
ที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรุงเทพฯ.

กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน. 2567. แผนที่ทรัพยากรดิน (ไฟล์ข้อมูล). กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรุงเทพฯ.

กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน. 2567. แผนที่สภาพการใช้ที่ดิน ปี 2566 (ไฟล์ข้อมูล). กรมพัฒนา
ที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรุงเทพฯ.

บัณฑิต ต้นศิริ และ คำธณ ไทรพิภ. 2542. คู่มือการประเมินคุณภาพที่ดิน. กองวางแผนการใช้ที่ดิน
กรมพัฒนาที่ดิน.

กรมการพัฒนาชุมชน. 2567. ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)รายจังหวัด รายอำเภอ และราย
ตำบลปี 2566. แหล่งที่มา :<https://ebmn.cdd.go.th/>. 1 กุมภาพันธ์ 2567.

กรมส่งเสริมการเกษตร. 2567. จำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จำแนกรายจังหวัด
รายอำเภอและรายตำบล (ณ เดือนมกราคม พ.ศ. 2566). แหล่งที่มา : <http://mvos2.gistda.or.th/>.
1 กุมภาพันธ์ 2567

สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. 2567. รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้าน
รายจังหวัดรายอำเภอ และรายตำบล (ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2566). แหล่งที่มา :
<https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statyear/#/TableTemplate/Area/statpop.1> กุมภาพันธ์
2567.

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษาโครงการ

นางนงนุช ศรีพุ่ม	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑
นางมัทธนา ชัยมหาวัน	ผู้เชี่ยวชาญด้านการวางระบบการพัฒนาที่ดิน
นายวัฒนา พัฒนถาวร	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอ่างทอง
กลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑
กลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑
กลุ่มวิเคราะห์ดิน	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน	กรมพัฒนาที่ดิน

ผู้ดำเนินการ

นายพงษ์ศิลป์ อุ่นแก้ว	เจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน
นางสุมาลมาศ รวยทรัพย์	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ
ว่าที่ร้อยตรีหญิง อุบลรัตน์ เทพรักษ์	นักวิชาการเกษตร
นางสาวเทพธิดา เขียวเปี่ยม	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

กรมพัฒนาที่ดิน

LAND DEVELOPMENT DEPARTMENT

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2003/61 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว

เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

CALL CENTER 1760